Στην επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει την οργάνωση και τη λειτουργία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης προχωρά το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, με Υπουργική Απόφαση που δημοσιεύθηκε σε αντικατάσταση του έως τώρα ισχύοντος ΠΔ 104/1979 και της σχετικής Υ.Α για τα ΕΠΑΛ. Είναι η πρώτη φορά που ρυθμίζονται με ενιαίο τρόπο θέματα που αφορούν τα Γυμνάσια, καθώς και τα Λύκεια (Γενικά και Επαγγελματικά). Στη ν Υ.Α συγκεντρώνονται διατάξεις που μεταξύ άλλων αφορούν στο σχολικό και διδακτικό έτος, σε υπηρεσιακά βιβλία και έντυπα, εγγραφές και μετεγγραφές, φοίτηση, διαγωγή κ. ά. Με τη συγκέντρωση και ενοποίηση της διάσπαρτης νομοθεσίας διευκολύνονται στο έργο τους οι σχολικές μονάδες και οι εκπαιδευτικοί και, παράλληλα, εισάγονται αλλαγές και παρεμβάσεις που στοχεύουν στην ορθολογικότερη λειτουργία των σχολείων, στην αντιμετώπιση προβλημάτων και αναγκών που προέκυψαν τα τελευταία χρόνια και κυρίως στη βελτίωση του παιδαγωγικού κλίματος μέσω της προώθησης ενός πλαισίου καλύτερης επικοινωνίας και συνεργασίας των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας. Οι βασικές καινοτομίες είναι οι εξής:

Καταργείται η διάκριση των απουσιώ ν σε δικαιολογημένες και αδικαιολόγητες

Είναι αυτονόητο ότι τόσο το σχολείο όσο και οι κηδεμόνες των μαθητών /τριών επιβάλλεται να ενημερώνονται άμεσα για κάθε απουσία του μαθητή/τριας και για τους λόγους της. Η κατάργηση της διάκρισης σε δικαιολογημένες και αδικαιολόγητες εξασφαλίζει την εξοικονόμηση χρόνου και πόρων τόσο για το σχολείο όσο και για τις οικογένειες και μετατοπίζει την έμφαση στην ουσία της διαδικασίας που είναι η συνεχής επικοινωνία του σχολείου με τους γονείς/κηδεμόνες για την αμφίδρομη ενημέρωση που αφορά τη φοίτηση, ώστε να είναι εφικτή η έγκαιρη παρέμβαση, στις περιπτώσεις που απαιτείται.

Για τους λόγους αυτούς, οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να ενημερώνουν με κάθε πρόσφορο μέσο τους κηδεμόνες (τηλεφώνημα, μήνυμα σταλμένο από λογαριασμό του σχολείου στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή στο κινητό τηλέφωνο των γονέων/κηδεμόνων (SMS), επιστολή) και να φροντίζουν να πληροφορούνται τους λόγους απουσίας των μαθητών/τριών. Η ενημέρωση πρέπει να γίνεται για κάθε ημέρα απουσίας εντός της εβδομάδας που σημειώθηκε. Σε περίπτωση που μαθητής/τρια απουσιάσει τρεις συνεχόμενες ημέρες ή πραγματοποιήσει τριάντα (30) συνολικά απουσίες, ο/η υπεύθυνος/η του τμήματος επικοινωνεί άμεσα με τους γονείς/κηδεμόνες του/της μαθητή/τριας και ενημερώνει τον/τη Διευθυντή/ντρια του σχολείου. Για τον λόγο αυτό ενημερώνεται ανά εβδομάδα το αργότερο και το ηλεκτρονικά τηρούμενο βιβλίο φοίτησης.

Για πρώ τη φορά, θεσμοθετείται η μη προσμέτρηση απουσιώ ν μαθητώ ν/τριώ ν για διάστημα μέχρι είκοσι (20) ημερώ ν, οι οποίες οφείλονται σε σοβαρά και επείγοντα περιστατικά και απαιτούν μεγάλο χρονικό διάστημα ανάρρωσης.

Όσον αφορά τον χαρακτηρισμό της φοίτησης, ειδικά για το σχολικό έτος 2017-18 μπορεί να χαρακτηριστεί επαρκής και η φοίτηση μαθητή/-τριας που πραγματοποίησε έως 164 απουσίες εφόσον συντρέχουν σωρευτικά τα εξής: α) για τις παραπάνω από τις 114 έχει προσκομίσει δικαιολογητικά από γιατρό που βεβαιώνουν την ασθένεια, β) ο Γενικός Μέσος Όρος της προφορικής βαθμολογίας, που προκύπτει από το άθροισμα των μέσων όρων των δύο τετραμηνιαίων βαθμών διαιρούμενο με τον αριθμό των διδασκόμενων μαθημάτων, είναι δεκαπέντε πλήρες και γ) δεν έχει κάνει χρήση της μη προσμέτρησης απουσιών που προβλέπεται σε σχετικό άρθρο.

Επισημαίνεται πάντως ότι από το επόμενο διδακτικό έτος επαρκής χαρακτηρίζεται η

φοίτηση μαθητών/τριών εφόσον το σύνολο των απουσιών του/της δεν υπερβαίνει τις 114. Εάν τις υπερβαίνει, η φοίτηση χαρακτηρίζεται ανεπαρκής και οι μαθητές/τριες είναι υποχρεωμένοι/ες να επαναλάβουν τη φοίτησή τους στην ίδια τάξη. Στην περίπτωση των Μουσικών και Καλλιτεχνικών Γυμνασίων και Λυκείων, καθώς και των Εσπερινών Γυμνασίων και Εσπερινών Γενικών Λυκείων ή Εσπερινών Επαγγελματικών Λυκείων ισχύουν τα ανωτέρω αριθμητικά όρια προσαυξημένα κατά 16 απουσίες.
Στην περίπτωση των μαθητών/-τριών των Επαγγελματικών Λυκείων που παρακολουθούν μόνο τα μαθήματα Τομέων, Ειδικοτήτων, ισχύουν τα εξής: Επαρκής χαρακτηρίζεται η φοίτηση του/της μαθητή/τριας, εφόσον το σύνολο των απουσιών του/της που σημειώθηκαν κατά το οικείο διδακτικό έτος, ανεξάρτητα από τον λόγο στον οποίο οφείλονται, δεν υπερβαίνει για τη Β΄ τάξη Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. τις 75, για τη Γ τάξη Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. τις 75, για τη Β΄ τάξη Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. τις 78, για τη Γ΄ τάξη Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. τις 78 και για τη Δ΄ τάξη των Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. τις 83 απουσίες.

Προθεσμίες εγγραφής

Τον Μάιο κάθε σχολικής χρονιάς οι γονείς/κηδεμόνες καλούνται να κάνουν αίτηση εγγραφής- δήλωση προτίμησης για την εγγραφή και ένταξη των παιδιών τους σε τάξη ή τμήμα Προσανατολισμού την επόμενη σχολική χρονιά. Η εγγραφή ολοκληρώνεται από τις σχολικές μονάδες όταν παραλάβουν τα απολυτήρια του Δημοτικού σχολείου, για την εγγραφή στην Α΄ Γυμνασίου, και μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων για τις υπόλοιπες τάξεις. Επισημαίνεται ότι ειδικά για την εγγραφή στην Α΄ τάξη Γυμνασίου που βρίσκεται εκτός των αστικών κέντρων, η δήλωση εγγραφής σε ένα από τα Γυμνάσια, θα υποβάλλεται στον/στη Διευθυντή/ντρια του Δημοτικού στο οποίο φοιτά ο/η μαθητής/τρια μέσα στον Δεκέμβριο του προηγούμενου σχολικού έτους, ενώ , κατ' εξαίρεση, για το τρέχον σχολικό έτος μέσα στον Φεβρουάριο.

Η θρησκευτική εορτή των Τριώ ν Ιεραρχώ ν ορίζεται ημέρα αργίας

Κατά την παραμονή της εορτής των Τριών Ιεραρχών πραγματοποιούνται στα σχολεία εορταστικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες, για τις οποίες αφιερώνεται ένα δίωρο από το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων, με ευθύνη και απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών.

Πλαίσιο οργάνωσης σχολικής ζωής

Με την ΥΑ εισάγεται το «Πλαίσιο οργάνωσης σχολικής ζωής», που καταρτίζεται και με τη συνεργασία των μαθητικών κοινοτήτων κάθε σχολείου. Η τελική απόφαση είναι του Συλλόγου Διδασκόντων/-ουσών και σε καμιά περίπτωση το πλαίσιο αυτό δεν αντιβαίνει στην κείμενη νομοθεσία. Πρόκειται για ένα πλαίσιο κανόνων που εξειδικεύει τις γενικώς ισχύουσες διατάξεις, προσαρμόζοντάς τις στις ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας, το οποίο διαμορφώνουν από κοινού και δεσμεύονται στην τήρησή του τα μέλη της σχολικής κοινότητας. Μέσω της εμπλοκής και των μαθητών/-τριών στη διαμόρφωση αυτού του πλαισίου κανόνων, καλλιεργείται η συμμετοχική ευθύνη και ενθαρρύνεται η αυτενέργεια, η κριτική σκέψη και ο δημοκρατικός διάλογος για την από κοινού λήψη αποφάσεων και ανάπτυξη δράσεων. Ενισχύεται με τον τρόπο αυτό η δημοκρατική λειτουργία και βελτιώνεται το παιδαγωγικό κλίμα της σχολικής μονάδας, ώστε το σχολείο να συμβάλλει στη διαμόρφωση ανεξάρτητων πολιτών που σκέφτονται και ενεργούν με τη θέλησή τους και σέβονται τους κανόνες στη διαδικασία διαμόρφωσης των οποίων έχουν συμμετάσχει και οι ίδιοι.

Παιδαγωγικά μέτρα και ενέργειες παιδαγωγικού χαρακτήρα

Για κάθε παρέκκλιση από την προσήκουσα διαγωγή και από το Πλαίσιο οργάνωσης

σχολικής ζωής και αναλόγως του βαθμού της παρέκκλισης είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν:
α) παιδαγωγικού χαρακτήρα ενέργειες και
β) παιδαγωγικά μέτρα.
Οι παιδαγωγικού χαρακτήρα ενέργειες (όπως έκφραση συγγνώμης, αποκατάσταση ζημιών, έμπρακτη μεταμέλεια, διαμεσολάβηση) χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση παραβατικών συμπεριφορών με περισσότερο ήπια μέσα από τα παιδαγωγικά μέτρα. Για τον λόγο αυτό οι παιδαγωγικού χαρακτήρα ενέργειες αποφασίζονται μετά από συζήτηση και σε συμφωνία με όποιον/α μαθητή/τρια αφορούν και μπορούν να περιγράφονται εκτενέστερα στο Πλαίσιο Οργάνωσης Σχολικής Ζωής κάθε σχολείου. Στόχος είναι το σχολείο, πριν προχωρήσει στη λήψη παιδαγωγικών μέτρων, να εξαντλεί όλες τις δυνατότητες παιδαγωγικής παρέμβασης και αντιμετώπισης των προβλημάτων συμπεριφοράς και συγκρούσεων που αναφύονται εντός της σχολικής κοινότητας, στοχεύοντας οι μαθητές/-τριες να συνειδητοποιήσουν τα λάθη τους και να αλλάξουν στάση/συμπεριφορά.
Όσον αφορά τα παιδαγωγικά μέτρα, με την ΥΑ καταργείται το μέτρο της πέραν των δυο ημερών αποβολής από τα μαθήματα, δεδομένου ότι η παιδαγωγική αντιμετώπιση των προβλημάτων συμπεριφοράς εντός του σχολικού περιβάλλοντος καθιστά περιττή την, ούτως ή άλλως αναποτελεσματική, κλιμάκωση των ημερών απομάκρυνσης από τα μαθήματα. Το μέτρο της αποβολής σε κάθε περίπτωση πρέπει να επιβάλλεται με φειδώ, καθώς επιβαρύνει την παιδαγωγική σχέση και δεν συμβάλλει στην αποκατάσταση θετικού κλίματος στην τάξη/σχολείο.
Το μέτρο της προφορικής παρατήρησης μπορεί να συνοδεύεται από την απομάκρυνση του/της μαθητή/τριας από την τάξη, εφόσον παρακωλύεται η διεξαγωγή του μαθήματος, οπότε απασχολείται με την ευθύνη του/της Διευθυντή/ντριας του σχολείου, λαμβάνοντας απουσία. Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση επαναλαμβανόμενων ωριαίων απομακρύνσεων και πάντως μετά από τρεις απομακρύνσεις από τον/την ίδιο/α διδάσκοντα/ουσα ή πέντε συνολικά, το Συμβούλιο του Τμήματος εξετάζει τους ενδεδειγμένους χειρισμούς.

Έπαινος Προσωπικής Βελτίωσης

Σε μία προσπάθεια επιβράβευσης κάθε μαθητή/τριας που έχει σημειώσει σημαντική βελτίωση της συνολικής επίδοσής του/της, απονέμεται εφεξής ένας νέος έπαινος, ο «Έπαινος Προσωπικής Βελτίωσης», μετά από απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών κατά την παιδαγωγική συνεδρίαση των αποτελεσμάτων στο τέλος του διδακτικού έτους. Με τον τρόπο αυτό, επιβραβεύεται και η προσπάθεια μαθητών/τριών, οι οποίοι/ες δεν συγκέντρωσαν κατ' ανάγκην υψηλή βαθμολογία, κατάφεραν όμως να σημειώσουν σημαντική βελτίωση της συνολικής επίδοσής τους, κατά την κρίση του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών.

Διαγωγή

Με τη νέα Υ.Α. η διαγωγή των μαθητών/τριών χαρακτηρίζεται εφεξής ως «εξαιρετική», «καλή» ή «μεμπτή», σε αντικατάσταση των γλωσσικά παρωχημένων χαρακτηρισμών («κοσμιότατη», «κοσμία», «επίμεμπτη») και δεν αναγράφεται στους τίτλους σπουδών (απολυτήρια, αποδεικτικά απόλυσης και κάθε είδους αποδεικτικά και πιστοποιητικά σπουδών), καθώς έχει καθαρά παιδαγωγικό χαρακτήρα και αποσκοπεί στον εντοπισμό προβλημάτων συμπεριφοράς και στην καλύτερη παιδαγωγική αντιμετώπισή τους στο πλαίσιο αποκλειστικά της σχολικής ζωής.

Ηλεκτρονική τήρηση των Βιβλίων

Με την Υ.Α. επιδιώκεται να εκσυγχρονισθούν οι διοικητικές διαδικασίες και να μειωθεί ο

γραφειοκρατικός φόρτος των σχολείων που προκύπτει από το γεγονός ότι υπήρχαν αρκετά υπηρεσιακά βιβλία και έντυπα που τηρούνταν ταυτόχρονα και σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή.
Έτσι από τα υπηρεσιακά βιβλία, θα τηρούνται μόνο σε ηλεκτρονική μορφή το Βιβλίο Υλικού, το Βιβλίο Βιβλιοθήκης, και το Βιβλίο Καταγραφής Ενεργειών Υποστήριξης Εύρυθμης Λειτουργίας (που αντικαθιστά το "ποινολόγιο"), το Βιβλίο Φοίτησης (για τις απουσίες) και το Ευρετήριο μετά από εγκύκλιο που θα καθορίσει τις λεπτομέρειες της ηλεκτρονικής τήρησης. Τα δύο τελευταία βιβλία τηρούνται στο πληροφοριακό σύστημα MySchool από το σχολικό έτος 2017-2018.
Από τα υπηρεσιακά έντυπα, θα τηρούνται μόνο σε ηλεκτρονική μορφή στο πληροφοριακό σύστημα MySchool τα Ατομικά Δελτία Μαθητών/τριών, τα Υπηρεσιακά Σημειώματα Μετεγγραφής Μαθητών/τριών, τα Ωρολόγια Προγράμματα των σχολικών μονάδων (δημόσιων και ιδιωτικών) και τα Δελτία Κίνησης Προσωπικού μετά από εγκύκλιο που θα καθορίσει τις λεπτομέρειες της ηλεκτρονικής τήρησης. Τα Ατομικά Δελτία Μαθητών/τριών και τα Δελτία Κίνησης Προσωπικού τηρούνται στο πληροφοριακό σύστημα MySchool από το σχολικό έτος 2017-2018.
 Επισυνάπτεται το ΦΕΚ σε αρχείο pdf